

GOVORI I POZDRAVI NA SVEČANOM OTVARANJU 60. TEOLOŠKO-PASTORALNOG TJEDNA 28. SIJEČNJA 2020.

KARDINAL JOSIP BOZANIĆ

Nadbiskup zagrebački i metropolit, veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Uzoriti gospodine Kardinale, preuzvišeni Apostolski nuncije, draga subraćo nadbiskupi i biskupi, dragi prezbiteri, đakoni, redovnici, redovnice i Kristovi vjernici laici, poštovani predstavnici kršćanskih Crkava i vjerskih zajednica, poštovani Gradonačelnice Grada Zagreba, veleučeni predstavnici akademskih vlasti, a posebno Sveučilišta u Zagrebu te našeg Katoličkoga bogoslovnog fakulteta, na čelu s prof. dr. Mariom Cifrakom, veleučeni Rektore Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, cijenjeni Potpredsjedniče Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, draga braćo i sestre, sudionici Teološko-pastoralnog tjedna!

Radostan sam što smo ponovno zajedno na Teološko-pastoralnom tjednu, što ga svake godine organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Želeći dobrodošlicu svima, od srca pozdravljam organizatore i goste, kao i sve sudionike ovoga jedinstvenog skupa Crkve u hrvatskom narodu.

U vremenu intenzivne pripreme Drugog vatikanskog koncila, 1961. godine, održan je u Zagrebu prvi Teološko-pastoralni tjedan. Danas otvaramo 60. Teološko-pastoralni tjedan, kao trodnevni znanstveni i pastoralni skup teologa – profesora i pastoralnih djelatnika, a sa svrhom trajne izobrazbe i usavršavanja nositelja raznih služba i poslanja u Crkvi. Tema ovogodišnjeg Teološko-pastoralnog tjedna je: »Navještaj Evanđelja u suvremenoj Europi«.

Draga braćo i sestre u Kristu, »pozivam vas da ove dane živite kao putovanje koje ima za cilj otkriti znakove nade kojima je posuta današnja Europa. Mnogo ih je i često su skriveni te nam se nerijetko dogodi da ih ne opažamo. Vidimo ih počevši od brižne skrbi tolike naše braće za one koji trpe i koji su u potrebi, posebno za bolesne, zatvorenike, migrante i izbjeglice; kao i u predanom radu na kulturnom polju, posebno u obrazovanju najmanjih koji su budućnost Europe.

Vjera u uskrslog Gospodina učinila je kršćane neustrašivima u dobrotvorstvu i to je najveći protulijek protiv tendencija našeg vremena, punog razdora i suprotstavljanja. Neka ljubav bude vaša obveza. To je glavni put kršćanskoga života. Sve što smo učinili jednom bratu, učinili smo to Gospodinu Isusu! Ta besplatnost predstavlja opipljiv znak naše nade, jer nas potiče da drugoga gledamo kao osobu...

Ljubav prema bližnjemu potiče nas da se uzajamno prepoznamo kao djeca istoga Oca koji nas je stvorio i koji nas ljubi. Stoga neka ne nestane naše predane opredijeljenosti u svjedočenju vjere u našem često izgubljenom vremenu, sa sviješću da se vjera ne prenosi prozelitizmom već privlačnošću, to jest svjedočenjem«.

Te riječi što ih je papa Franjo uputio u posebnoj poruci prošlog listopada plenarnoj skupštini Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE-a), a koja je zasjedala u Santiagu De Compostela (od 3. do 6. listopada 2019.), na temu »Europa, vrijeme za buđenje? Znakovi nade«, želim da budu i nama misli vodilje u promišljanjima i odlukama za što vjerodostojnije svjedočenje kršćanskoga poziva u našoj suvremenosti.

Na europskom kontinentu, u njegovoj dvomilenijskoj povijesti, upravo pod velikim okriljem Evanđelja našle su sintezu razne kulturne, duhovne i vjerske struje. Kao Crkva osjećamo da najbolji saveznik Evanđelja nisu naši programi, ni organizacije, niti projekti, nego čovjek. Čovjek koji se nada da će upoznati nekoga tko će mu dati odgovor na presudna pitanja o životu, o ljudskoj sudbini, o budućnosti poslije smrti, o zlu kojim se vrši nasilje nad ljudskim životom i okolišem. To je čovjek koji svoju egzistenciju živi na granici između vremena i vječnosti, jer je obuzet dubokom nostalgijom za nečim višim, što nije sasvim u njegovoj moći. To je čovjek u svakom vremenu i dobu, u svakoj civilizaciji i kulturi, u najrazličitijim životnim prilikama.

Briga Crkve za čovjeka u suvremenoj Europi nadahnjuje se na Gospodinovim riječima koji šalje svoje učenike da naviještaju Evanđelje do na kraj zemlje. Prihvatanje Radosne vijesti susret je s Isusom Kristom koji ljudskom životu daje novi obzor i time konačni pravac. Suočeni s proturječnostima, sumnjama, ali i izazovima suvremenog čovjeka, pozvani smo iskazivati nevakadašnje čovjekoljublje prema svima, a posebno najpotrebitijima.

Evanđelje je poruka nade i poziv na promjenu života. Onomu tko čuje Riječ otvara se put iz tame u svjetlo. Iz života prosječnosti kreće se u život »s Bogom i za Boga, s drugima i za druge, s ljubavlju i za ljubav. Isus danas ponavlja da nam je blizu, da mu napravimo mjesta u svojoj nutринi i naš će se život promijeniti. Zbog toga nam Gospodin daje svoju riječ, kako bismo je pri-

mili kao ljubavno pismo koje je napisao za nas, da osjetimo da nam je blizu«, kaže papa Franjo (Propovijed na misi na prvu nedjelju Božje Riječi, bazilika Sv. Petra, 26. siječnja 2020.).

Ima znakova nade u našoj suvremenosti. To posebno osjećamo pripremajući se na Susret hrvatske katoličke mladeži, 9. i 10. svibnja ove godine u Zagrebu. Naši mladi su za svoje geslo izabrali Marijine riječi: »Što god vam re-kne, učinite!« (Iv 2, 5), posljednje njezine riječi zabilježene u Svetom pismu. Te riječi zvuče poput oporuke i preporuke da će naša djela imati nesvakidašnju snagu, ako izviru iz Božje riječi i otajstva Njegove blizine.

U starim i novim izazovima nalaze se znakovi nade. To su ponajprije sveci i blaženici koji svijetle u našoj sadašnjosti i otvaraju nam perspektive budućnosti. Oni su znak svijeta koji dolazi, koji je već među nama, jer su na poseban način ostvarili Evanđelje u svom životu i djelovanju.

Ovaj 60. Teološko-pastoralni tjedan i sve vas preporučujem nebeskom za-govoru Presvete Bogorodice Marije, te blaženog Alojzija Stepinca, postojanog učitelja nade i dobrote, čiju ćemo šezdesetu obljetnicu preminuća proslaviti 10. veljače ove godine.

KARDINAL VINKO PULJIĆ
Nadbiskup vrhbosanski i metropolit

Uzoriti gospodine Kardinalu, preuzvišeni apostolski Nuncije, braćo nadbisku-pi i biskupi, mnogopoštovani oci provincijali i provincijalke, ugledni uzvanici društveno političkih struktura, predstavnici drugih vjerskih i crkvenih zajed-nica, cijenjeni organizatori ovog 60. TPT, braćo misnici, redovnici i redovnice, dragi bogoslovi i sjemeništarci, braćo i sestre.

Kako smo u ovoj godini na početku želim Vam obilje Božićne radosti u životu i radu popraćeno svakodnevnim Božji blagoslovom. Zato sve vas zajed-no i svakog osobno pozdravljam u ime Crkve u BiH i svih njezinih struktura, a posebno u svoje ime.

Zahvaljujem organizatorima na odabiru teme, neka istinski postane iza-zovna za sve kršćane, posebno nama koji vučemo duboko korijenje kršćanstva i danas moramo hrabro se boriti da se ne osuši to korijenje zalijevano znojem, suzama i mučeničkom krvlju.

Vrli teolozi će izlagati o toj temi s teološko-pastoralne strane, kako bi u nama produbili razmišljanja da mognemo odgovoriti na izazove u ovim vremenima na svoje proročko poslanje, dok se toliko govori o ujedinjenoj Europi.

Crkva Katolička, pa tako svaki član te Crkve po svojoj biti treba biti graditelj zajedništva. To je Isusova oporuka »da svi budu jedno«. On je taj koji ujedinjuje i oko koga se ujedinjujemo. Bit izgradnje tog zajedništva su vrednote koje izviru iz njegovog Utjelovljenja, muke smrti i Uskrsnuća. I nama je dao zadatak da nastavimo to njegovo djelo da se svi ljudi spase.

U ovom vremenu prejakog individualizma i agresivnog sekularizma i bitnog mjerila u javnosti, a to je profit, prevažno je izgrađivati jaku i stabilnu osobnost kršćanina, koji je sposoban biti nepokolebljiv pred javnim sredstvima koji ne daju misliti svojom glavom, jer će te vrlo brzo etiketirati raznim etiketama, a pogotovo i pogrđivati. Oboljelo javno mnijenje ne da misliti kršćanski, i u javnost ravnopravno iznositi i kršćanska načela.

Zato imamo brojne koji se izjašnjavaju kršćanima, ali kada treba stati javnim stavom za kršćanska načela u politici, u društvu, tada se ponašaju kao ono u komunizmu: drugovi ja imam svoje mišljenje, ali se s njim ne slažem, ja se slažem s drugom direktorom.

Iz tog bolesnog individualizma i mjerila profita, izgubili smo bit oslanja kršćanina kako graditelja zajedništva utemeljeno na Isusu Kristu. Danas glavni izvor gradnje zajedništva je interes i profit. Zato ne smijemo dozvoliti izgubiti orijentir kršćanstva, a to je ucijepljenost u jedno Mistično tijelo Kristovo.

Naviještati Riječ Božju i ići kao pastir ispred stada ima svoju cijenu. Prepali smo se plaćati tu cijenu, jer nas je profit i interes zarobio. Pa po onoj staroj: ako nećeš raditi kako misliš, počneš misliti kako radiš.

MONS. GIORGIO LINGUA

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj

Od srca zahvaljujem mnogo poštovanom Dekanu ovog fakulteta, prof. dr. Mariju Cifraku, na pozivu za sudjelovanjem na ovom uvodnom zasjedanju šezdesetog Teološko – pastoralnog tjedna. Srdačan pozdrav upućujem i svim uglednim gostima, profesorima, svećenicima, redovnicama, redovnicima i studentima.

Posebno me raduje što je u razdoblju u kojem Hrvatska predsjedava Vijećem Europske Unije, za ovaj simpozij odabrana tema: »Naviještanje Evandjelja u suvremenoj Europi«. Kada sam pročitao pozivnicu s programom, prisjetio sam se misli iz pisma hrvatskih biskupa povodom pristupnih pregovora za ulazak Republike Hrvatske u Europsku Uniju u kojem je pisalo: »Nakon čudesnog događaja, pada Berlinskog zida, i održavanja Prve Sinode o Europi,

europski biskupi su očitovali želju i spremnost u dijalogu i srdačnoj suradnji s braćom i sestrama ponuditi svoj prinos izgradnji nove Europe« (br. 14).

Crkva u Europi i u Hrvatskoj, ima vrlo važnu misiju koje se ne može odreći, štoviše, treba jačati tražeći nove putove promicanja onih vrijednosti u koje vjerujemo i koje su nam na srcu: ljudsko dostojanstvo, sloboda vjere i savjesti, poštivanje života, braka i obitelji, zalaganje za opće dobro na raznim područjima: gospodarskom, političkom, društvenom, kulturnom, obrazovnom, akademskom. Ovo se može dogoditi samo ako će Crkva biti bogata svjedocima »stručnjacima u humanosti« jer, kako je napisao Sveti Pavao VI. u enciklici *Populorum progressio* (br. 13), »Dijeleći najplemenitije težnje ljudi i pateći kada nisu ostvarene, želi im pomoći da dožive svoj puni procvat i s tim ciljem nudi im ono što posjeduje kao vlastito: globalnu viziju čovjeka i čovječanstva«.

Želio bih, na kraju, ponoviti ono što sam rekao u božićnoj poruci: «Često govorimo o kršćanskim korijenima Europe koji su vidljivi u umjetnosti, književnosti, slikarstvu, arhitekturi, filozofiji, pravu i na mnogim drugim poljima, no bit, svojstvena evanđelju i koja je plod ovih korijena, je «kultura opraštanja». Samo se opraštanjem zacjeljuju rane prošlosti i izgrađuje mirna budućnost na ovom svijetu punom izazova».

Naviještanje Evanđelja u suvremenoj Europi može biti samo naviještanje Evanđelja opraštanja, milosrđa.

Želeći i moleći da ovaj studijski tjedan donese obilne plodove za Crkvu u Hrvatskoj i za hrvatske zajednice izvan domovine koje su ovdje zastupljene, zaključujem riječima koje je Sveti Otac Franjo izgovorio prigodom primanja Nagrade Karlo Veliki koja mu je dodijeljena 6. svibnja 2016.:

»Crkva može i mora dati doprinos ponovnom rođenju Europe umorne, ali još uvijek pune energije i potencijala. Ta zadaća se podudara s njezinom misijom: naviještanje Evanđelja, što se danas više nego ikada prije pretvara u susret s čovjekovim ranama, donoseći mu snažnu i jednostavnu Isusovu prisutnost, njegovo utješno i ohrabrujuće milosrđe (...) Samo Crkva bogata svjedocima može vratiti čistu vodu Evanđelja korijenima Europe »

MLADEN JANJANIN

Prorektor za umjetničko područje i međunarodni položaj Sveučilišta u Zagrebu

Poštovani i cijenjeni uzvanici!

Osobita mi je čast u ime doktora Damira Borasa, rektora Sveučilišta u Zagrebu, kao i svoje osobno, sve Vas srdačno pozdraviti onim redom kako nas je na

početku predstavio i pozdravio naš današnji domaćin, uzoriti kardinal Josip Bozanić, kojeg ovom prigodom posebno pozdravljam!

Nedavno smo obilježili 350.tu obljetnicu Sveučilišta u Zagrebu, ali i 350. tu obljetnicu Katoličkog bogoslovnog fakulteta koji je, kao naša ugledna i ravnoopravna sastavnica, svojom ulogom i djelovanjem kroz povijest zasigurno utemeljio put i smjernice modernom i suvremenom Sveučilištu kakvoga danas poznajemo.

Ponosimo se s ovakvo bogatom povijesnom povezanošću, što nam ujedno nameće i zajedničku odgovornost da u svojoj odgojnoj i prosvjetiteljskoj ulozi mladim naraštajima prenosimo sve one kršćanske vrijednosti koje služe boljitku čovjeka, njegove obitelji kao i društva u cjelini!

Kroz cijelu svoju povijest, čovječanstvo i civilizacija prolazi kroz velika previranja i izazove.

Nalazimo se u trećem tisućljeću od Kristova rođenja, u kojem znanost, tehnologija, demografske i kulturološke promjene nude nove pretpostavke za našu sadašnjost i budućnost.

Usprkos svim civilizacijskim dostignućima kao i razvojem visokog životnog standarda u suvremenoj Europi, često se nalazimo u ozbiljnim kušnjama koje nas mogu zvesti i udaljiti od onih temeljnih vrijednosti iz kojih smo proistekli. U donošenju boljih osobnih ali i institucionalnih odluka, uvijek se možemo osloniti na vjeru, ljubav, poniznost i zajedništvo!

Dozvolite mi na kraju, da Vam od srca poželim produktivan i blagoslovljen ovaj obljetnički Pastoralni tjedan, koji će zasigurno pridonijeti stvaranju pozitivnog ozračja za puno ostvarenje ideje o kršćanskom navještaju Evanđelja u Suvremenoj Europi!

MILAN BANDIĆ

Gradonačelnik Grada Zagreba

Uvaženi domaćine Vaša uzoritosti kardinale Bozaniću, cijenjena ekscelencijo Apostolski nuncije mons. Lingua, uzoriti metropolit Vrhbosanske nadbiskupije kardinale Puljiću, cijenjeni izaslanice predsjednika HAZU akademiče Miličiću, poštovani izaslanice Rektora Zagrebačkog sveučilišta prof. Janjanin, uvaženi predstavnici vjerskih zajednica u Rep. Hrvatskoj, preuzvišeni oci biskupi, poštovani dekane Katoličkog bogoslovnog fakulteta prof. Cifrak, dragi svećenici, redovnici i redovnice, dame i gospodo, dragi gosti i prijatelji, iskreno me veseli i neizmjerana mi je čast što vas mogu po-

zdraviti na početku jubilarnog – 60. Teološko-pastoralnog tjedna u našem Zagrebu te poželjati srdačnu dobrodošlicu svima vama iz drugih hrvatskih krajeva, Bosne i Hercegovine te inozemstva, koji ovih dana boravite u našoj metropoli.

Teološki pastoralni tjedan, koji punih šest desetljeća povezuje edukaciju i formaciju, odnosno znanost i pastoralnu praksu, s druženjem i zajedništvom, istinski je brend naše Crkve u Hrvata, ali i našega grada.

Navještaj evanđelja u suvremenoj Europi vrlo je zahtjevna i slojevita tema. Obuhvaća sve pore društva i iziskuje duboko promišljanje.

U tekućoj 2020. ona je za Hrvatsku, kao predsjedateljicu Europske Unije, posebno značajna jer smo u prigodi unijeti barem djelić svojih vrijednosti, svojih promišljanja i svoje energije u europske politike.

Mi u Zagrebu imamo posebnu čast što smo ove godine domaćini nekoliko vrlo bitnih događaja.

Kao prvo, to je već spomenuto predsjedanje Hrvatske Vijećem EU koje Zagreb na neki način pretvara u glavni grad čitave Europe.

Velika je to čast, ali i velika zadaća za svakog od nas. Trebamo pokazati koliko je veliko i gostoljubivo zagrebačko i hrvatsko srce.

Ali, ovo je i velika prilika za svjedočenje, da svojim djelovanjem, kulturom, vrednotama i svakodnevnim životom pokažemo one istinske vrijednosti stare kršćanske Europe.

Drugi, još važniji događaj je susret hrvatske katoličke mladeži u svibnju.

Najljepša razglednica našeg Zagreba bit će prepun Trg bana Josipa Jelačića, ali bez komercijalnih sadržaja, već živa Crkva koja pjeva, moli, slavi – naviješta.

Potrudit ćemo se i mi sa strane Grada da svaka mlada osoba koja dođe u Zagreb bude toplo primljena i da im ovaj događaj ostane zauvijek u najljepšem sjećanju. Ovom prigodom apeliram na svoje sugrađane – otvorimo vrata svojih srdaca i domova mladima.

Budimo tih dana jedna velika obitelj i neka se mladi osjećaju kao kod kuće. Pokažimo suvremenoj Europi da znamo i možemo živjeti onu Isusovu premisu, koju je toliko puta izgovarao i svjedočio dr. Tomislav Šagi-Bunić, iz Matejevog Evanđelja, »Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste«

Hoćemo li i taj dan na trgu osjetiti Božju tišinu, kao što smo ju osjetili u vrijeme posjeta pape Benedikta XVI.? Učinimo sve da, kao i onda, ta tišina progovori snažnije od bilo koje riječi.

Na kraju, ne mogu – ne spomenuti temelj našeg društva, ono što nas izgrađuje, oblikuje i čuva, ono što svakom našem danu daje smisao – naše obitelji. Kao što znate obiteljska i demografska politika je ključna u našem gradu.

Svjесni smo da nam Hrvatska izumire i da su nam potrebna djela, a ne lijepe riječi. A današnja je obitelj pod strašnim pritiskom i svakodnevnim napadima, ne osjeća onu toplinu i potporu koju bi trebala osjetiti u društvu.

To se vidi na mnogim područjima, od razmišljanja kako obitelj i nije toliko potrebna, preko politiziranja i raznoraznih eksperimenata u obrazovanju, preko napada na one majke koje bi rado više vremena provodile kod kuće sa svojom djecom ...

Obitelj jest i bit će temelj društva i zato ju uvijek moramo čuvati i beskompromisno se boriti da nam demografski naponi i reforma obrazovanja uvijek budu u službi obitelji, a ne svrha sami sebi.

Takvo je djelovanje naviještanje Evandjelja bez da je potrebno izgovoriti ijednu riječ.

Na kraju svima vama, a posebno župnicima, želim odati iskreno priznanje na svemu što radite u službi obitelji i čovjeka, odnosno njihova dostojanstva.

I mi u Gradu Zagrebu pokušavamo služiti.

Godinama sve što znam i umijem, svoju energiju i vrijeme stavljam u službu našeg grada.

Svjestan sam da u tim nastojanjima napravim poneku grešku pa i propust. Zato svakodnevno od Boga tražim oprost, a od ljudi razumijevanje i potporu, jer jedino otvorenošću i međusobnim poštovanjem, zajedno možemo ustrajati u dobru, unatoč svim ljudskim slabostima.

I na kraju, želim svima vama uspješan i plodonosan Teološki pastoralni tjedan.

Nosimo ono što ovih dana usvojimo u svoje gradove i župe te tako izgrađujemo društvo solidarnosti i potpore.

To je velika zadaća kako nas u politici, tako i svih vas.

Budimo hrabri i ustrajni u promicanju kršćanskih vrednota i identiteta, čuvajmo i podupirimo naše obitelji i naše mlade te naviještajmo svoju vjeru i riječima, ali pogotovo djelima.

Sve na slavu Božju, a na korist Crkve i jedine nam domovine Hrvatske! Ivan Pavao II. bi rekao »Ustanite, hajdemo«, a ja bih tome nadodao: »Ne gubimo nadu i idemo delati!«

Hvala.

PROF. DR. SC. MARIO CIFRAK

Dekan Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Sestre i braćo,

započinje naš 60. TPT – Teološko-pastoralni tjedan u 351. ak. god. Katoličkoga bogoslovnog Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Stoga najprije iskrenu dobrodošlicu i srdačni pozdrav upućujem: uzoritome gospodinu kardinalu Josipu Bozaniću, nadbiskupu i metropolitu zagrebačkom i velikom kancelaru Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; uzoritome gospodinu kardinalu Vinku Puljiću, nadbiskupu i metropolitu vrhbosanskome, predsjedniku Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine te velikom kancelaru KBF a Sveučilišta u Sarajevu; njegovoj ekselenciji Giorgiu Lingui, apostolskom nunciju u Republici Hrvatskoj i mons. Januszu Stanislawu Blachowiaku, prvom tajniku Apostolske nuncijature u RH; svim nazočnim nadbiskupima i biskupima Hrvatske biskupske konferencije, Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine; svim nazočnim poglavarima i poglavaricama redovničkih zajednica.

Iskrenu dobrodošlicu i srdačan pozdrav upućujem nazočnim nositeljima političke i akademske vlasti: gospodinu Milanu Bandiću, gradonačelniku grada Zagreba sa suradnicima; akademiku Davoru Miličiću, potpredsjedniku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti; prof. dr. sc. Željku Tanjiću, rektoru Hrvatskoga katoličkog sveučilišta u zajedništvu s njegovim prorektorima; red. prof. art. Mladenu Janjaninu, prorektoru Sveučilišta u Zagrebu.

Drago nam je da su i ove godine s nama predstavnici drugih kršćanskih i vjerskih zajednica. Iskrenu dobrodošlicu i srdačan pozdrav upućujem: pastoru Ivici Horvatu, predsjedniku Saveza baptističkih crkava u RH i pastoru Željku Mrazu, glavnom tajniku Saveza baptističkih crkava u RH; predstavnicima Visokog evanđeoskog teološkog učilišta iz Osijeka – v.d. prodekana za studentska pitanja Davidu Kovačeviću i asistentu Hazimu Yahyau.

Srdačan pozdrav upućujem prisutnim dekanima i profesorima drugih katoličkih bogoslovnih fakulteta i visokih teoloških škola u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, kao i dekanima, prodekanima i profesorima drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu. Dobrodošlica i predstavnicima sredstava društvenog priopćavanja.

Srdačan pozdrav upućujem svećenicima, đakonima i svima Vama koje je privukla tema ovoga tjedna: »Navještaj evanđelja u suvremenoj Europi«.

Podsjećam da je Via Egnatia povezivala od 2. st. pr. Kr. Byzantium i Dyrrhachium i bila je žila kucavica naviještanja evanđelja, kako kažu i Djela apostolska o ukazanju Makedonca koji je apostola Pavla pozvao u Makedoniju/

Europu: »Noću je Pavao imao viđenje: Makedonac neki stajaše i zaklinjaše ga: ‚Prijedi u Makedoniju i pomози nam!‘ Nakon viđenja nastojasmo odmah otputovati u Makedoniju, uvjereni da nas Bog zove navješćivati im evanđelje. Otplovismo iz Troade i zaputismo se ravno u Samotraku pa sutradan u Neapol, a odande u naseobinu Filipe – grad prvog dijela Makedonije. U tom se gradu zadržasmo nekoliko dana.« (Dj 16,9-12). Na taj novozavjetni tekst je na generalnoj audijenciji u Vatikanu 30. listopada 2019. papa Franjo govorio i rekao između ostaloga: »Narod Sjeverne Makedonije ponosi se time, jako se ponosi time da su pozvali Pavla da im upravo on naviješta Isusa Krista. Ostao mi je u lijepom sjećanju taj dobri narod koji me veoma toplo primio: neka čuvaju ovu vjeru koju im je Pavao propovijedaо!« Ta je cesta prolazila dakle uz današnju Bitolu, Ohridsko jezero u Sjevernoj Makedoniji sve do Drača u Albaniji.

»I riječ je Božja rasla« (Dj 6,7; usp. također 12,24; 19,20). To je riječ spasenja (usp. Dj 13,26). S Pavlom bismo to rekli: »... ludošću propovijedanja spasiti vjernike« (1 Kor 1,21). U grčkom tekstu stoji »ludošću kerigme«, ludošću navješćaja križa Kristova. Ako je u kerigmi 1 Kor 15,3-4 spominjanje pokopa pokazatelj da je Isus doista bio mrtvac, tako je u pripovijedanju njegov grob, koji je nađen otvoren i prazan (usp. Mk 16,1-8), postao dokazom pobjede njegovog uskrsnuća. Pripovijedanje, koje je usredotočeno na kerigmu, nam pomaže razumjeti da uskrsna vjera nije vezana uz grob nego uz kerigmu, a time uz ono što su Kefa i ostali učenici doživjeli u susretima s Uskrsnim. Upravo su teofanije u Bibliji u svrhu nečijeg poslanja. Tako i Uskrsli šalje svoje učenike (usp. Mt 28,16-20). To su djela apostola, prije svega Petra i Pavla.

U evanđeljima nalazimo taj navješćaj, tu kerigmu o kraljevstvu Božjem koje se približilo i pozivom na obraćenje i vjeru (usp. Mk 1,14-15par). To su izvješćaji u službi naviješćanja. Djela apostolska se zanimaju za djela, čuda apostola samo u smislu širenja radosne vijesti o Isusu, a ne ukoliko su to djela samih apostola. Takva djela, čuda su i bitni dio evanđelja, i to ona koja je činio Isus ili njegovi učenici u njegovo ime (usp. Mk 6,13). Da je Isus nešto činio i njegovi učenici i da je o tom zapisano upravo odgovara povijesno-kerigmatskoj književnoj vrsti. Tekst pripovijeda nešto, što ne pripada samo prošlosti, nego što govori sadašnjosti i poziva čitatelja i slušatelja da na to pristane vjerom. Ta dva vida, povijesni i kerigmatski su međusobno usko povezana. Upravo je za Markovu književnu vrstu »evanđelje« karakteristična veza pripovijedanja o Isusu i kerigme o Kristu, prije svega kerigme o trpećem i uskrsnom čovjeku i Sinu Božjem.

Snaga evanđelja je upravljena i zahvaća najprije žene u Filipima. Među njima je bila Lidija, bogobojazna žena i prodavačica grimiza iz Tijatire u Aziji,

kojoj Gospodin »otvori srce te ona prihvati što je Pavao govorio« (Dj 16,14). Lidija prihvaća Krista, krsti se ona i njezin dom. Prisiljava Pavla i Silu da uđu u njezin dom da ih ugosti. To nas podsjeća i na dvojicu učenika u Emausu koji prisiljavaju Uskrsloga da uđe i ostane s njima. Imamo svjedočanstvo dolaska kršćanstva u Europu: početak procesa inkulturacije koji traje do danas. Sve je počelo u Makedoniji, ovim Teološko-pastoralnim tjednom nastavimo graditi Crkvu evanđeljem u suvremenoj Europi iz Hrvatske i Zagreba. Uspješan rad svima!

BRZOJAV SUDIONIKÂ 60. TEOLOŠKO-PASTORALNOGA TJEDNA
SVETOMU OCU FRANJI

Sveti Oče,

ovih se dana želimo referirati na Vaše misli izrečene pred Europskim parlamentom 25. studenoga 2014. godine. Naime, tada ste upozorili na potrebu otvaranja prema transcendentnom, što je središnjost ljudske osobe, izložene pritiscima sadašnjeg trenutka. Pozvavši se na nasljeđe što ga je kršćanstvo u prošlosti dalo sociokulturološkoj formaciji kontinenta, naglasili ste važnost doprinosa kršćanstva za rast Europe danas i u budućnosti, jer »taj doprinos ne predstavlja opasnost za sekularnost država i za neovisnost institucija Unije, nego obogaćenje«. Potom ste dodali da se Europa od početka oblikovala na idealima mira, supsidijarnosti i solidarnosti te humanizma zasnovana na poštivanju dostojanstva osobe. Potaknuti Vašim riječima, mi hrvatski biskupi, prezbiteri, đakoni, redovnici i redovnice te vjernici laici iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine, kao i iz drugih krajeva Europe, na ovogodišnjem 60. Teološko-pastoralnom tjednu što ga u Zagrebu, od 28. do 30. siječnja organizira Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, nastojat ćemo se ovih dana otvoriti snazi Uskrsloga i djelovanju njegova Duha te zajedno promišljati o temi Navještaj evanđelja u suvremenoj Europi.

Dok promišljamo o kršćanskoj dužnosti osvježavanja i konkretiziranja ljubavi i vjernosti Uskrsloga, ne možemo zanemariti, a još manje zaobići Vaše riječi iz Apostolske pobudnice *Evangelii gaudium*: »Da se evangelizacija u prvom redu i najviše sastoji u naviještanju evanđelja onima koji ne poznaju Isusa Krista ili su ga uvijek odbacivali. Mnogi od njih potajno traže Boga, nošeni čežnjom da gledaju njegovo lice, također u zemljama drevne kršćanske tradicije« (*Evangelii gaudium*, br. 14). U tom smislu na Europu gledamo kao na kontinent kršćanske tradicije, ali i na zemljopisnu stvarnost koja žudi za Bogom i obnovom svoga identiteta, o čemu ste također govorili pred Europskim parlamentom, rekavši: »Europa treba žurno ponovno otkriti svoj identitet kako bi rasla – kao što su to željeli njezini utemeljitelji – u miru i slozi, budući da i dalje nije oslobođena sukoba«. No, prije svega molimo Božju pomoć za sebe, kako bismo obnovljena duha u ljepoti Evanđelja uvijek iznova nalazili snagu za život ispunjen kršćanskom ljubavlju, jer »kakva bi to ljubav bila kada ne bi osjetila potrebu da govori o ljubljenoj osobi, da je predstavi, da s njom druge upozna?« (*Evangelii gaudium*, br. 264).

Sveti Oče, dok na ovom trodnevnom znanstveno-pastoralnom skupu nastojimo zajedno promišljati o navještaju Evanđelja u suvremenoj Europi, mo-

limo Vaš apostolski blagoslov za naše evangelizacijske napore. A mi u svoje molitve uključujemo Vas, sve biskupe, prezbitere, đakone, sve Bogu posvećene osobe, kao i čitavu Crkvu. Neka Vam ove napisane riječi prenesu iskrenu i zahvalnu ljubav Crkve u hrvatskome narodu, koji Vam i ovom prigodom izražava svoju sinovsku privrženost i vjernost.

+ *Josip Bozanić*

*† kardinal Josip Bozanić,
nadbiskup zagrebački i metropolit,
veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu*

Njegova Svetost
PAPA FRANJO
CITTÀ DEL VATICANO

PISMO NJEGOVE SVETOSTI PAPE FRANJE

SEGRETARIA DI STATO

PRIMA SEZIONE - AFFARI GENERALI

Vatikan, 03. ožujka 2020.

Br. 483.663

Uzoriti gospodine,

cijenjenim pismom od 28. siječnja o.g., obavijestili ste Njegovu Svetost o održavanju 60. Teološko-pastoralnog tjedna, koji je Katolički Bogoslovni Fakultet Sveučilišta u Zagrebu ove godine priredio na temu *"Navještaj Evanđelja u suvremenoj Europi"*.

Zahvaljujući Vam na iskrenim osjećajima i odanosti koje ste Mu iskazali u ime Crkve u hrvatskom narodu, Prvosvećenik izražava želju da zajedništvo Kristovih vjernika bude sve čvršće, a otvorenost nadahnućima Duha sve veća, kako bi kršćansko svjedočenje bilo što vjerodostojnije a naviještanje evanđelja što uspješnije.

Zazivajući zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Crkve, Petrov Nasljednik od srca udjeljuje apostolski blagoslov Vama Uzoriti, biskupima, svećenicima, organizatorima i podupirateljima susreta te ostalim vjernicima koji su sudjelovali na ovom skupu.

Koristim ovu prigodu da Vas bratski najsrdačnije pozdravim.

U Kristu Isusu odani,

✠ Edgar Peña Parra
Zamjenik